

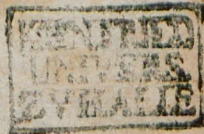
1775, 34.

QVAESTIO
IVRIS CONTROVERSI
AN
OB PROMISSAM ET NON
SOLVTAM DOTEM MARITVS
CONIVGEM EXPELLERE POSSIT

762 D

Q V A M
ILLVSTRIS ICTORVM ORDINIS GRATIA
PRAESIDE
D. CHRISTIANO HENR. BREVNING
PROFESS. PVBLIC. ORDINAR. IVR. NAT. ET GENT.
ET SOCIETAT. LITERAR. DVISBVRGENS.
S O C I O
IN AVDITORIO IVRIDICO
DIE XXVI. AVGVST. ANNO MDCCCLXXV.
DEFENDET
IOHANNES ERNESTVS THRYLLITZSCH
KOHRANO-MISNIC.

LIPSIÆ
EX OFFICINA LANGENHEMIA.

IN
HIS
CONTR

OF
SOLVING
COMMON

IN
THE
OF

IN
BY
JOHANNES

OF

115
61

AN
OB PROMISSAM ET NON
SOLVTAM DOTE M MARITVS
CONIVGEM EXPELLERE
POSSIT.

Quamquam Romana Respublica nunquam matrimonia tam firma tamque indissolubilia habuerit, vt nullam coniugum admiserint separationem inter se; tamen antiquioribus temporibus solutio matrimonii ea tantum iusta videbatur, quae ex iusta causa fiebat. Quae vero eae iustae fuerint causae, quas DECEMVIRI *Legibus XII. Tabularum Tab. VI. cap. 4.* statuerant, haud liquido constat. Probabile est inter eas causas sterilitatem matrimonii quoque extitisse, quod patet ex historia primi suscepti diuortii apud VALERIVM MAXIMVM *Memorab. Lib. II. cap. 1.* et GELLIVM in *Noct. Attic. L. IV. cap. 3.* quippe coniugem dimittebat maritus, quo
A 2
aliam

aliam prolis quaerendae causa ducere posset, cum a priori
 sobolem haud suscepisset. Neque solae iustae causae suffice-
 re antiquitus visae, imo potius ad modum, quo matrimo-
 nium contractum, respiciendum; nam ex iusta causa confar-
 reatum, per diffarreationem soluebatur connubium, contra
 coemptionem contractum, remancipatione. At a quo tempo-
 re per conuentionem in manum mariti connubia rariora ne-
 cterentur inter Romanos, frequentiora facta fuere diuortia,
 neque solliciti amplius de iustitia causae, magis coniugum
 arbitrio reliquerunt repudiandi licentiam adeo inuita altera
 coniuge, donec constitutionibus Imperatorum THEODOSII
 ET VALENTINIANI et postea ipsius IVSTINIANI certae cau-
 sae definitae, propter quas repudia inuita altera parte permis-
 sa, ubi bona contra gratia vtriusque videlicet consensu adeo
 in republica Romana Christiana, inuicem coniugibus matri-
 monium tollere licuit, vt patet ex NOVELL. CXV. cap. I.

§. 11.

Iam constat, Romanis dotem visam fuisse ad legitimum
 matrimonium necessariam, quod iam satis ab aliis probatum.
 Hinc dos quasi differentiam inter connubium et concubina-
 tum constituebat, quam et adhuc sententiam seculum Iustinia-
 ni aluisse apparet ex *L. 10. C. de nat. liberis*. Distinguit
 enim Imperator liberos ante dotem et post dotem natos:
hi legitimi, illi illegitimi naturales erant. Hinc dotalia in-
 strumenta confecta, quibus dos promittebatur, nuptiales ri-
 tus extiterunt. Iam quaerebatur: an dos non soluta, si pro-
 missa, iusta sit expellendi coniugem causa. Fauet opinioni,
 quae permittit pellere coniugem marito, praecipue *L. ult. C. ad
 Sctum Vellei*. Constituit IVSTINIANVS. *Generaliter sancimus: vt
 si quis maior viginti quinque annis, siue masculus, siue femina DO-
 TEM POLLICITVS sit, vel sponderit pro qualibet mu-
 liere,*

fiere, cum qua matrimonium licitum est, omnimodo compellatur suam confessionem adimplere, neque enim ferendum, quasi casu fortuito interueniente mulierem fieri indotatam, et sic a viro forsitan REPELLI et distrahi matrimonium. Cum enim scimus, fauore dotium et antiquos iuris conditores seueritatem legis saepius mollire: merito et nos ad huiusmodi venimus sanctionem. Nam si spontanea voluntate ab initio liberalitatem suam ostendit: necesse est, eum vel eam suis promissionibus satisfacere: ut, quod ab initio sponte scriptum aut in pollicitationem deductum est, hoc ab inuitis postea compellatur: omni autoritate Velleiani Senatusconsulti in hac causa cessante.

§. III.

Concedam, forsitan ante tempora illa, quibus repudiis certae causae praescriptae et definitae sunt, repudium vxori dare licuisse marito, si dos promissa quidem, non vero soluta fuerat. Licentia enim nimia repudiandi, qua etiam sine causa permessa repudia, hanc comprobare videtur sententiam. At, a quo certae repudiis causae scriptae, nusquam deprehendimus, dotem non solutam inter has causas esse rellaram. Neque fauet huic opinioni ipsa antea allegata lex IUSTINIANI. Verba enim a viro postea repelli, non dispositiua sunt, quod patet ex verbis: *neque enim ferendum, quasi casu fortuito interueniente mulierem fieri indotam et sic a marito forsitan repelli.* Loquitur itaque constitutio magis de facto, quam quod ius constituat, ut liceat expellere ob non solutam dotem, potius improbat expulsionem illam in verbis: *neque enim ferendum.* Imo cum, iuris sit in negotio obligatorio ad adimplendam obligationem agere, ut id fiat approbant quoque verba: *omni modo compellatur suam confessionem adimplere.* Non ergo expellat vxorem maritus, sed vel experiatur conditione ex lege noua,

6
si pacto promissa, si contra stipulatione, ex stipulatu, ad consequendam dotem promissam vel stipulatam.

§. IV.

Iam videamus, quid nostro iure valeat. Recepimus enim ex peregrino iure dotes, easque exigimus promissas, imo et si promissae non sint, si patris officium concurrat, quod in dote constituenda positum, a patre non promissam a iudice definiendam petimus, excepta Saxonia, in qua prohibitum DECIS. nouiss. de A. 1746. XXIX. ne dos a patre petatur, nisi antea promissa. Inde et in tantum quoque quaeri potest: an marito liceat expellere coniugem ob dotem promissam, non solutam. Primum videndum, quo animo expellere coniugem intendat: utrum fiat eo animo, ut sit medium cogendi ad soluendam dotem, an fiat repudiandi animo. Neutro casu expulsionem licitam esse, arbitror. Cum enim nulla vindicta priuata licita sit, nisi lex eam promittat, sequitur expulsionem fieri non debere cogendi animo ad soluendam dotem. Habet enim maritus, cui dos promissa, iustum cogendi medium, quod in actione instituta quaerendum: Quotiaque modo sibi ipsi medium quaerat ex domo expulsa coniuge, siue ipsa promiserit, siue alius, maxime cum apud nos ad iustitiam connubii dos amplius pertinere haud videatur.

§. V.

An vero causa sit soluendi matrimonii ob non solutam, quae antea promissa fuerat, dotem: recte improbat. Cum enim nostra iura plane nullam, ne quidem illam, quae consentiente utraque coniuge fiebat, connubii solutionem permittant, quam quae sit, vel ob adulterium, vel ob malitiosam desertionem et nouiter ob vitae insidias, nunquam dos non soluta causam exhibere potest diuortii iustam. Cum enim ne quidem tanquam rectum et probabile ad solutionem praestandam cogendi medium ad-

mitti

mitti posset, multo minus haberi potest iusta soluendi causa matrimonii, quippe non amplius de iure propter dotes habere solent feminae. Agat ergo de dote soluenda contra promissorem.

§. VI.

At quid? si quis propter dotem masculus cum femina matrimonium contrahit, qui forsitan ex dote suam sibi rem domesticam curare intenderat, nonne tunc liceat marito expellere coniugem, si dos non solvatur? Cum enim praecipue ad dotem respexit maritus, eamque sibi matrimonii causam posuit contrahendi, cum ea postea causa non sequatur, recte agere videtur maritus, si expellat coniugem, quae dotem promiserat, eam tamen haud soluerat. Sed nec tunc expellat; sibi enim maritus imputet, quod dotem fecerit sui matrimonii finem, quae in regula illius finis esse non solet, maxime si vxori dolus imputari non possit.

§. VII.

Quod si vero contingat, vt quis amplissimae dotis dolosa promissione inductus feminam in matrimonium duxerit, quam ducturus non fuisset, nisi praecesserit dolus. Si postea fraus manifestetur et appareat, plane nullam dotem praestari posse, sed promissam esse, non ea intentione, vt solvatur, sed vt masculus ad matrimonium contrahendum alliciatur: an tunc expelli poterit vxor illa dolosa, quo diuortium fiat. Concedo quidem, ob dolum, quam causam dederat matrimonio, illud non posse validum haberi, imo potius probato coram competente iudice dolo, pro nullo esse declarandum. Quoties enim dolus praecedit matrimonium, quod consensu contrahitur, ab initio nullum quidem est, et ideo posset expellere, cum coniux facta legitima non sit, sicque in maritum ius nullum obtinuerit; at quia ipsemet

ipſemet maritus in ſua cauſa iudicem agere nequit, vt con-
iugem pro non coniuge declaret, nunquam vero pro non
coniuge declarari poterit, niſi de dolo conuicta ſit, et vbi
expellere velit maritus coniugem, vindictam priuatam
excereret, quae legibus improbatu; nec tunc recte expellat.
Caeterum, quod nullum declarandum eſt matrimonium,
cauſa non latet in non ſoluta dote, ſed in dolo, qui omne
facit negotium inualidum.

§. VIII.

Si autem contingat, vt de facto ob non ſolutam dotem
vxorem maritus expellat, cum expellendi ius non habeat,
recte quaeritur, an maritus cogi poſſit, vt eam recipiat et
iuſto medio actionis ad tradendam dotem vtatur. Et recte
cogi poterit maritus, vt vxorem recipiat. Quod ſi autem
prius recipere, quamuis iuſta coactione adhibita, nolit, niſi
ſoluta dote, grauioribus cogendi medijs ad recipiendum ad-
ſtringendus vjdetur. Neque dubitandum eſt, quin a quo
expulerat maritus coniugem, de reſtituendis et praestandis
ipſi alimentis, donec recipiat, recte condemnetur.

Leipzig, Diss., 1775 A17

ULB Halle

003 719 030

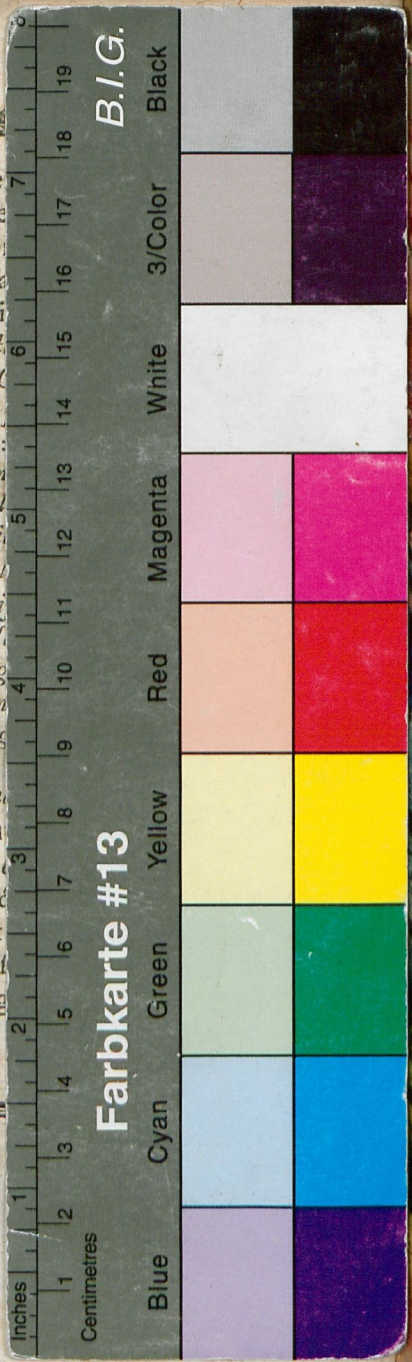
3

SB

1775

1775, 34.

QVAESTIO
IVRIS CONTROVERSI

AN

176 D

OB PROMISSAM ET NON
SOLVTAM DOTEM MARITVS
CONIVGEM EXPELLERE POSSIT

Q V A M

ILLVSTRIS ICTORVM ORDINIS GRATIA

PRAESIDE

D. CHRISTIANO HENR. BREVNING

PROFESS. PVBLIC. ORDINAR. IVR. NAT. ET GENT.

ET SOCIETAT. LITERAR. DVISBVRGENS.

S O C I O

IN AVDITORIO IVRIDICO

DIE XXVI. AVGVST. ANNO MDCCCLXXV.

DEFENDET

IOHANNES ERNESTVS THRYLLITZSCH

KOHRANO-MISNIC.

LIPSIÆ

EX OFFICINA LANGENHEMIA.

